

5. Avgifter och kostnader

5.1 Avgifter och kostnader

Enligt Högskolelag (4 kap. 4 §) ska utbildningen vara avgiftsfri för studenter som är medborgare i en stat som omfattas av avtalet om Europeiska ekonomiska samarbetsområdet, eller Schweiz.

Enligt Förordning (2010:543) om anmälningsavgift och studieavgift vid universitet och högskolor gäller följande för utbildning som avses bedrivas efter den 31 juli 2011:

- För utbildning på grundnivå och avancerad nivå ska högskolan ta ut anmälnings- och studieavgift av den som inte är medborgare i en stat inom EES eller i Schweiz (tredjelandmedborgare). Vissa undantag från anmälnings- och studieavgifter finns.
- Högskolan ska beräkna studieavgifternas storlek så att full kostnadstäckning uppnås för den studieavgiftsfinansierade verksamheten i sin helhet.

SLU följer de riktlinjer som VHS tillämpar samt SUHF:s rekommendationer angående anmälnings- och studieavgifter. Rektor har beslutat vad som gäller för hantering av studieavgifter vid SLU, se Övergripande riktlinjer för administration av utbildning vid SLU.

Av Policy, handlägningsordning samt ansvarsförbindelse/delegation för avgiftsbelagd verksamhet vid SLU framgår bland annat principen att avgift aldrig får vara större än självkostnad.

Kostnader för kurslitteratur, studiematerial, utrustning och hjälpmedel för personligt bruk, bekostas normalt av studenten, vilket även gäller för avgiftsfria studenter. SLU ska verka för att så långt som möjligt minimera studenternas kostnader för utbildningen. Det är viktigt med tidig och tydlig information till studenterna om vem som bekostar vad.

Det är viktigt att studenterna får tillgång till relevant försäkringsinformation.

Avdelningen för student- och utbildningsservice (SUS) administrerar försäkring för studenter som reser ut eller in via något av de utbytesavtal som ligger inom ramen för SUS uppdrag. SUS utfärdar försäkringsintyg samt Medical Insurance Card (MIC) till varje student som reser ut enligt sådana avtal. Försäkring för övriga studenter som reser utomlands inom kurs (inklusive praktik och självständigt arbete (examensarbete)) ska kursansvarig institution ansvara för. Detta kan ske på två olika sätt och båda förutsätter att institutionen godkännt att en student studerar utomlands inom ramen för en kurs. Mer information ska finnas på SLU:s webbplats.

5.2 Litteratur, material, utrustning

- Kurslitteratur (inklusive kompendier och stencilmaterial av större omfattning) betalas av studenten.
- Visst studiematerial, till exempel förbrukningsmaterial (textila material, lera, färger etc.) betalas av studenten om han eller hon själv förfogar över resultatet.
- Kopieringskostnader, utskrifter och minneskort (motsvarande) betalas av studenten. Uppsatser/självständiga arbeten/examensarbeten betraktas som studiematerial och betalas av studenten, det vill säga utskriftskostnader för egenproducerat material. De studenter som deltar i seminarier bör betala sina exemplar, det vill säga kopieringskostnader för andra studenters material. I det fall studentens uppsatser/självständiga arbeten/examensarbeten ska finnas i ett obligatoriskt antal för arkivering, ansvarar kursansvarig institution för kopiering av detta antal. Studenter med funktionsnedsättning kan ha rätt till gratis kopiering, exempelvis vid behov av förstoringar.
- Förbrukningsmaterial i laborationslokaler betalas av SLU.

- Kläder och annan personlig utrustning betalas av studenten. Skyddsutrustning, som är nödvändig i utbildningen för att skydda mot ohälsa och olycksfall, ska kursansvarig institution (motsvarande) eller programansvarig fakultet tillhandahålla kostnadsfritt eller mot depositionsavgift. Om fakulteten bedömer att personlig skyddsutrustning är att föredra, ska fakulteten ge ekonomiskt bidrag till sådan. Exempel på skyddsutrustning är ögonskydd, hörselskydd, andningsskydd, skyddshandskar och skyddsskor. Även skyddsrockar kan ses som skyddsutrustning vid arbete med kemikalier och mikroorganismer. Arbetskyddsregler för anställda gäller vid bedömning av nödvändig skyddsutrustning för studenter. SLU:s skyddsingenjör kan anlitas för bedömning.
- Depositionsavgifter för nycklar och/eller kort för tillträde till bibliotek, datasalar och liknande får förekomma. För närvarande är första kortet kostnadsfritt för studenten.

Om kursansvarig institution mot avgift tillhandahåller litteratur/material/utrustning ska studenten alltid vara fri att skaffa motsvarande från annat håll. Det är tillåtet att ta ut schablonbelopp för visst studiematerial, men det är viktigt att sambandet mellan kostnaden och vad studenten får är tydligt.

Kursansvarig institution får ta ut en avgift (självkostnadspris) för kopiering av allmän handling. De första nio (9) A4-sidorna är dock kostnadsfria för studenten. Detta gäller till exempel för frågor och studentens svar vid genomförda skriftliga prov. Se även avsnitt 4.5 Arkivering, återlämning, utlämning.

5.3 Studieresor

Allmänt gäller att resor inom studieorten och dess närområde betalas av studenten. Med närområde avses här det som kan nås med lokaltrafik inom rimlig tid.

Följande gäller för studieresa som ingår i kurs som enligt utbildningsplan är obligatorisk för examen. För studieresa utanför studieorten ska kursansvarig institution bidra med minst 50 procent av studentens kostnader för resor och logi. Övriga levnadskostnader betalar studenten normalt själv för. Om institutionen inte kan betala minst 50 procent av studentens kostnader för resor och logi ska man tillhandahålla ett kostnadsfritt alternativ till studieresan. Att kursen medför kostnader för studieresa ska framgå i kursinformation som ska hållas tillgänglig via [kurshemsida](#) senast fyra (4) veckor före kursstart.

Följande gäller för studieresa som ingår i kurs som inte är obligatorisk för examen. I de fall kursen förväntas medföra mer omfattande kostnader för studenten (vid till exempel internationella studieresor) ska detta framgå i kursplanen. I de fall en kurs förväntas medföra mindre omfattande kostnader för studenten (vid till exempel nationella studieresor) ska detta framgå i kursinformation som ska hållas tillgänglig via [kurshemsida](#) senast fyra (4) veckor före kursstart.

Det är tillåtet att ta ut schablonbelopp för studieresa, men det är viktigt att sambandet mellan kostnaden och vad studenten får är tydligt.

Student kan ges ersättning för egna utlägg inkl. bilsättning i samband med studieresa (motsvarande). Kursansvarig institution (motsvarande) bestämmer om ev. ersättning, som bör tydliggöras före studieresan.

5.4 Praktik

Vid undervisning som består av eller innehåller praktik (arbetsplatsförlagd utbildning) står studenten normalt för alla merkostnader. SLU kan lämna bidrag för fördyrande levnadskostnader. Tydlig information ska ges tidigt till studenter i utbildning med praktikkrav. Sådan information ska finnas i presentationer av berörda utbildningar inför ansökan till programmen.

5.5 Skuldförhållanden

Eventuella skuldförhållanden mellan avgiftsfri student och kursansvarig institution påverkar inte studentens rätt till undervisning, examination, rapportering av studieresultat eller rätten att få ut kurs- och examensbevis.

Student som ska betala studieavgift och inte gör det inom angiven tid och efter påminnelse från högskolan, ska stängas av från utbildningen till dess att avgiften har betalats. Ett beslut om avstängning innebär att studenten inte får delta i undervisning, prov eller annan verksamhet inom ramen för utbildningen vid högskolan. Högskolan får även i ett enskilt fall besluta att examens- och kursbevis inte får lämnas ut förrän avgiften har betalats (Förordning (2010:543) om anmälningssavgift och studieavgift vid universitet och högskolor (§ 10)). Vid SLU gäller att student som inte har betalat full studieavgift för program eller kurs studenten har registrerats på, ska betala återstående belopp innan examen utfärdas.

5.6 Stipendier

SLU får, i mån av anvisade medel, dela ut stipendier enligt Förordning (2010:718) om stipendier till avgiftsskyldiga studenter. Rektor har beslutat vad som gäller för utdelning av sådana stipendier vid SLU, se [Övergripande riktlinjer för administration av utbildning vid SLU](#) och [Regler och delegationsordning för utdelning av stipendier vid SLU](#). Särskilda bestämmelser gäller för stipendier som utdelas av stiftelse eller donationsfond, som förvaltas av SLU.

5.7 Arvoden

Kursvärderingsarvode

Student som medverkar i sammanställning av kursvärdering (Evald) ska ersättas med för närvarande 400 kr per kurs. Kursvärderingar är en del av utbildningen och ett gemensamt ansvar för lärare och studenter och utgör en viktig del av SLU:s kvalitetsutvecklingsarbete. Studenter framför sina synpunkter och erfarenheter som en del av utbildningen och utan ersättning. Den student som företräder studentgruppen och medverkar i sammanställningen av kommentarer till en kursvärdering, utför dock en del av universitetets ålagda uppdrag att sammanställa kursvärderingarna. Studentrepresentanten ges därför en ersättning. Beloppet är detsamma oavsett kursens omfattning i antal högskolepoäng eller studenter. Ersättningen utbetalas bara en gång till en student per kurstillfälle. Ersättningen utgör en del av institutionens kostnader för utbildningen.

Sammanträdesarvode

Särskilda bestämmelser gäller för sammanträdesarvode till studenter, se SLU:s hemsida (<https://internt.slu.se/sv/personalfragor/lon-och-ersattningar/uppdraagsersattning/> och <https://internt.slu.se/sv/personalfragor/lon-och-ersattningar/timarvoden/>).

5.8 Klagomål

Det är till avdelningen för student- och utbildningsservice (SUS) som studenten i första hand ska vända sig med klagomål om studieavgifter och till kursledaren med klagomål om kostnader. Se även avsnitt 11. Studentinflytande och 12. Disciplinära åtgärder.

5.9 Ytterligare SLU-dokument

- Policy, handlägningsordning samt ansvarsförbindelse/delegation för avgiftsbelagd verksamhet vid SLU
<https://internt.slu.se/sv/stod-och-service/ekonomi/finansiering-av-verksamhet/avgifter/>
- Regler och delegationsordning för utdelning av stipendier vid SLU
<https://internt.slu.se/sv/personalfragor/stipendier-och-utbyten/regler-for-stipendier-vid-slu/>

- Övergripande riktlinjer för administration av utbildning vid SLU
<https://internt.slu.se/Documents/internwebben/ledningskansliet/gur/riktlinjer-overgrip-utbildningsadministration.pdf>